

Könyvtárak a felhőben?

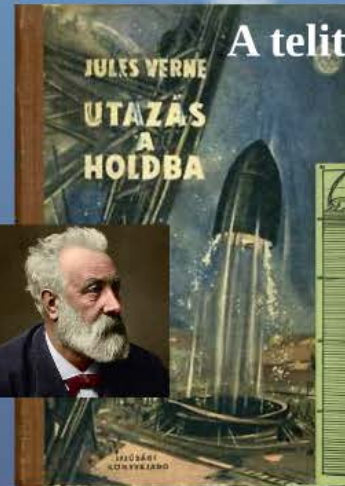
(De hogyan érünk oda? -
gondolatok a könyvtár jövőjéről)

Dr. Kokas Károly (SZTE Klebelsberg Könyvtár)

A jövő... meg a megismerés

Hamis extrapoláció esete

A telitalálat esete

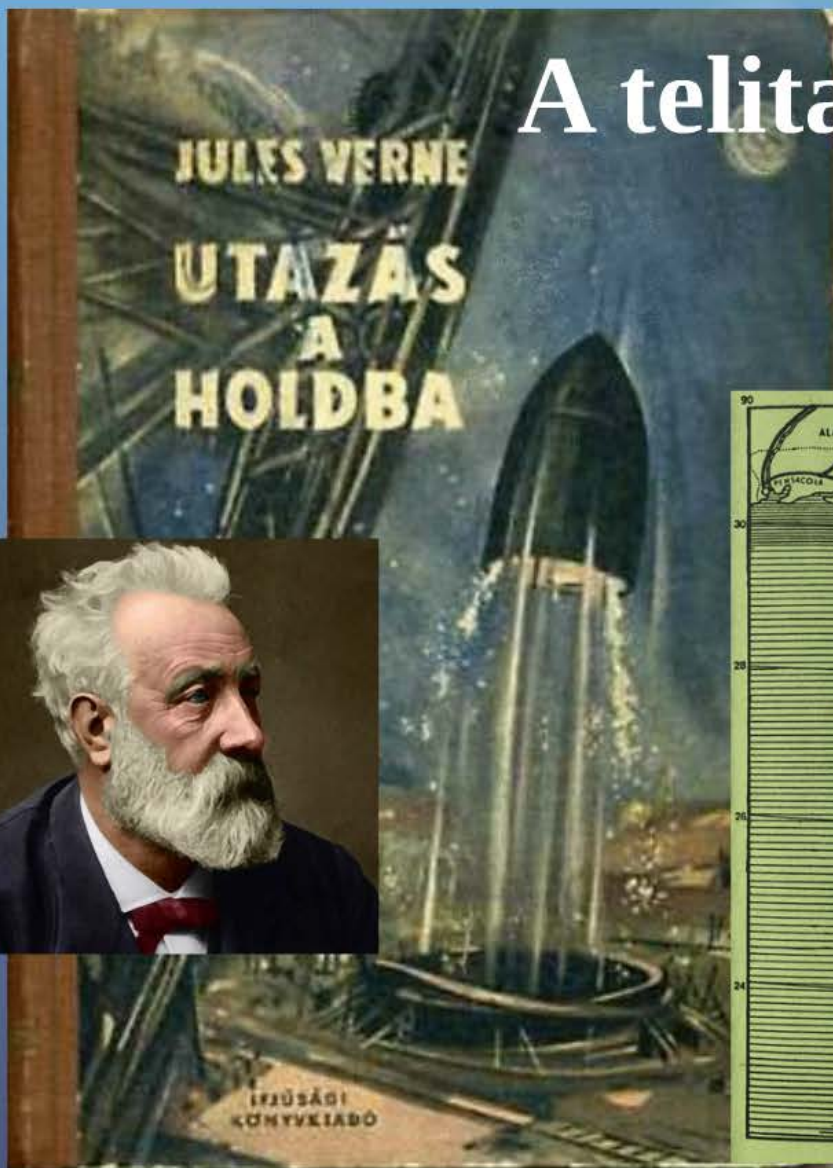

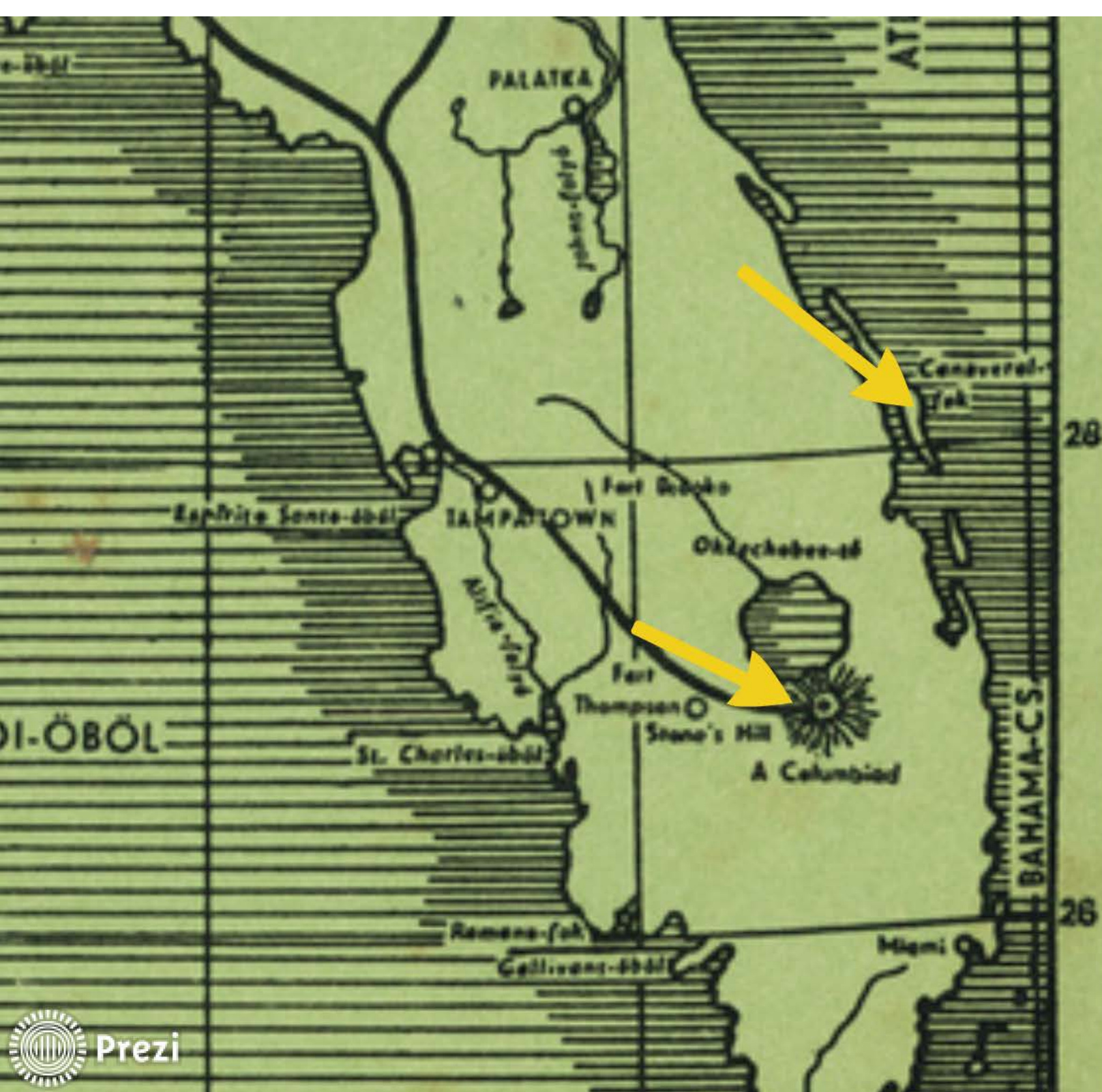

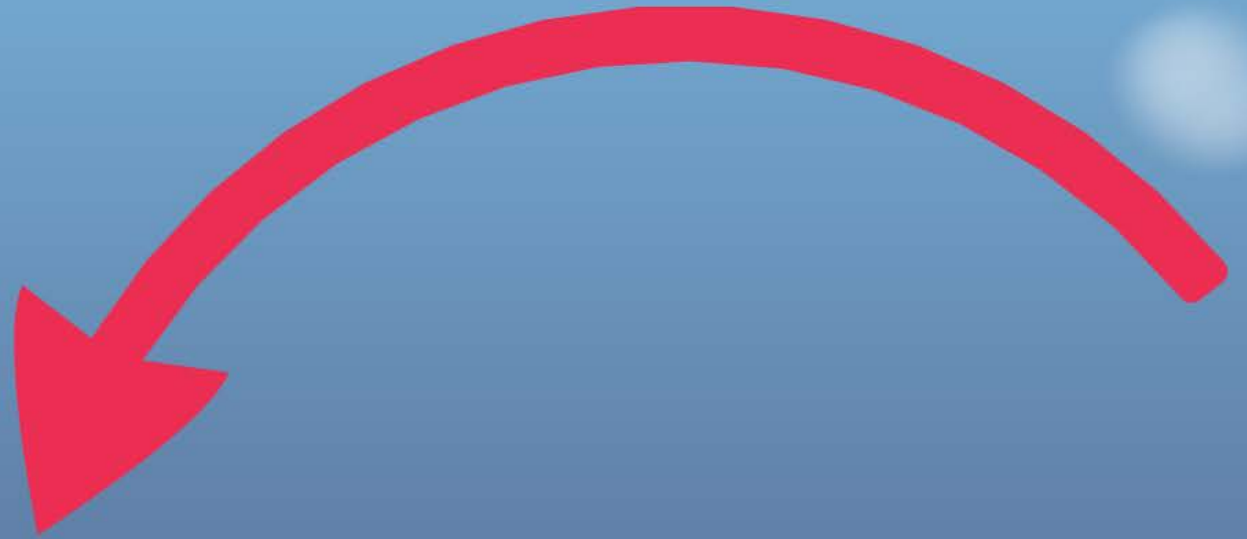
Hamis extrapoláció esete

A telitalálat esete

A jövő?????

Egy emlék: ASIMOV

Egy átgondolandó divergencia

A **tudományt kiszolgáló** és a **közművelési** intézmények erősebben különválnak a digitális és online szolgáltatásokat illetően, mert...

- más a kiszolgálandó közönség
- más feladatkör
- más változási sebesség

**A jövő máskor és máshogy
kezdődik el**

A jövőt befolyásolók

A jövő?????

A "cimélia" kor vége

- digitális objektum
- hálózati objektum

• Minden dokumentumot digitálisan kell tárolni!
• A digitális tárolás, másolás, elosztás, frissítés, archiválás és kinyomtatás, bármikor, bárhonnan, bármilyen eszközzel, bármilyen hálózaton.
• Készítsd el a digitális másolatot azonnal!

ANNO
 SALVTIS HVMANAE
 OCTIDENIESIMIS OCTAIO
 SVpra MILLESIMVM ET
 QVADRINGENTESIMVM
 QVINTO FVIT ADIVO FERDINANDVS
 RAGNI SICILIAE REGE ADHESVVS
 NATIAM REGEM ATQVE AD
 PRINCIPES REGINA HUNGARIAE
 LEGATVS QVIBVS VICE DE
 NO PVBIS COGIVIS ALIQVA
 EX PARTE EXPLICATVROGATE
 HE QVA AD BORDI PRINCE
 HADY CVIVS HOC E
 GENITAL

VENI AD TVAM PRAE
 STANTISSIMAM MA
 TESTATEM MATHIA
 HUNGARORVM POTETIS
 SIMERE REX ATQVE AD TE
 BEATIS OMNI VIRTVTVM
 GENERE CRNALIS SIAREGIMA

- *Minden dokumentumról digitális kópia készíthető*
- *A hálózaton bármi, bárkinek közvetíthető*
- *Bárki digitalizálhat és közvetíthet, bárholnan*
- *Teljesen nyitott a verseny*
- *Közmű lett a hálózat, ott van zsebben, asztalon*

Menekülési útvonalak

Következtetések

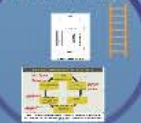
Mennél nagyobb szerepet tudunk vállalni ezekben a folyamatokban, mennél jobban megértjük, hogy tudjuk ezt elősegíteni, s mennél jobban előrébb járunk másoknál a megvalósításban és eszközkínálatban, annál jobban számíthatnak ránk.

S ez AZ, ami megalapozhatja a könyvtár hosszabb távú jövőjét.

Az oktatási intézmények számára a digitális oktatási eszközök használata a digitális oktatás egyik legfontosabb eleme. A digitális oktatás a digitális eszközök segítségével történő oktatást jelenti, amelynek során a tananyagot digitális formában készítik elő, és a tanulóknak digitális eszközökkel kell megismerkedniük a tananyagmal. A digitális oktatás előnye, hogy a tananyagot könnyen elérhetővé teszi a tanulóknak, és a tanulás során a tanulóknak lehetőséget ad arra, hogy a tananyagot saját tempójukban tanulmányozzák. A digitális oktatás használata során a tanulóknak lehetőséget kell adni arra, hogy a tananyagot a saját tempójukban tanulmányozzák, és a tanulás során a tanulóknak lehetőséget kell adni arra, hogy a tananyagot a saját tempójukban tanulmányozzák.

MET Future Library

OKaPi

Számítógépes és digitális írástudás és a könyvtár

- a kutatók/olvasók részére bonyolult és gyorsan változó környezetet jelent
- a testre szabott, felhő alapú ökoszisztéma lassan alakul ki, s nem is lesz egyforma mindenkinek
- a számítógépes írástudáson túl (alapvető informatikai eszközpark) az ökoszisztéma kiépítésében/használatában ki segít a felhasználónak?
- **Ez a digitális írástudás, ami a digitális ökoszisztéma aktív használatát utasítja.**

Digitális ökoszisztéma

A kutató-oktató (s szerintem a szenior hallgató is, ha nem most, hamarosan) összegyűjti azokat a **digitális eszközöket és tartalmakat**, amikkel dolgozik. Ezek körét kőkeményen a gazdaságosság határozza meg. Abban a korban vagyunk, leszünk, amikor **ki-ki** felépíti a maga **DIGITÁLIS ÖKOSZISZTÉMÁJÁT**.

(a ki-ki=személy vagy intézmény)

A felhő

Digitális ökoszisztéma

A kutató-oktató (s szerintem a szenior hallgató is, ha nem most, hamarosan) összegyűjti azokat a **digitális eszközöket és forrásokat**, amikkel dolgozik. Ezek körét kőkeményen a gazdaságosság határozza meg. Abban a korban vagyunk, leszünk, amikor **ki-ki** felépíti a maga **DIGITÁLIS ÖKOSZISZTÉMÁ**ját.

(a ki-ki=személy vagy intézmény)

A felhő

ó is, ha
digitális
Ezek
a meg.
ki
Aját.

A felhő

Egy emléke. ASIMOV

Miért mennek a könyvtárosok a felhőbe?

hogyan a Könyvtár a tudományos élet szolgálatában a korábbi időszakhoz hasonlóan, vagy jobban szereplő maradjon, úgy érhető el, hogy ebben az alakuló digitális ökoszisztémában minél nagyobb helyet foglal el // vagy egyre feleslegesebbek leszünk, s más csinálja a dolgunkat! (Wiki → Google)

és egymással már - **ab ovo** - összekötött és összecsiszolt rendszerek jelentős előnyt élveznek.

vagy?

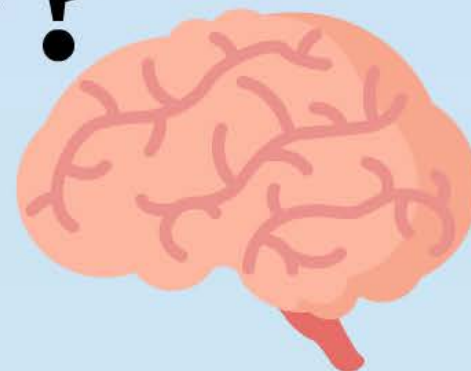
EXLIBRIS Alma

- "eredeti tőkefelhalmozás" folyik,
- amiben sok szereplő jelenik meg
  - ki egy-egy részelemmel, ki pedig **ökoszisztéma koordinátoraként**
  - vagy több összefüggő szolgáltatást kínálójaként

Mert az "ökoszisztéma-
piacon" az **integrált, felhő alapú**
és egymással már - **ab ovo** -
összekötött és összececsiszolt
rendszerek jelentős előnyt
élveznek.

vagy?

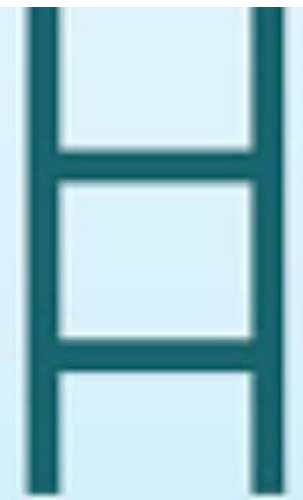

ExLibris Alma

Prezi

- "eredeti tőkefelhalmozás" folyik,**
- amiben sok szereplő jelenik meg,
  - ki egy-egy részellelemmel, ki pedig az **ökoszisztéma koordinátoraként**
  - vagy több összefüggő szolgáltatás kínálójaként

hogy a Könyvtár a tudományos élet szolgálatában a korábbi időszakhoz hasonlóan, vagy jobban szereplő maradjon, úgy érhető el, hogy ebben az alakuló digitális ökoszisztémában **mennél nagyobb helyet foglal el // vagy egyre feleslegesebbek leszünk, s más csinálja a dolgunkat! (Wiki → Google)**

hogy a Könyvtár a tudományos élet szolgálatában a korábbi időszakhoz hasonlóan, vagy jobban szereplő maradhasson, úgy érhető el, hogy ebben az alakuló digitális ökoszisztémában **mennél nagyobb helyet foglal el // vagy egyre feleslegesebbek leszünk, s más csinálja a dolgunkat! (Wiki → Google)**

Számítógépes és digitális írástudás és a könyvtár

- a kutatók/olvasók részére **bonyolult és gyorsan változó környezetet jelent**
- a testre szabott, felhő alapú ökoszisztéma **lassan alakul ki, s nem is lesz egyforma mindenkinek**
- a **számítógépes írástudáson túl** (alapvető informatikai eszközpark) az ökoszisztéma **kiépítésében/használatában ki segít a felhasználónak?**
- **Ez a digitális írástudás, ami a digitális ökoszisztéma aktuális használati utasítása.**

Következtetések

Mennél nagyobb szerepet tudunk vállalni ezekben a folyamatokban, mennél jobban megértjük, hogy tudjuk ezt elősegíteni, s mennél jobban előrébb járunk másoknál a megvalósításban és eszközkínálatban, annál jobban számíthatnak ránk.

S ez AZ, ami megalapozhatja a könyvtár hosszabb távú jövőjét.

A hibrid (átmeneti) korszak nehéz és nehéz is lesz, mert minden újat a régivel EGYÜTT kell csinálni. Közben az új nem kész, hanem keletkezik és változik (entrópiás kor*), de nyilván a belső kiegyenlítettsége és rendezettsége folyton nő (evolúciós kor).

Az alapkérdés:

- szerepünk az entrópia felszámolásában, úgy, hogy az összes régit, ami nem kell, kivezetjük vagy fenntartjuk;
- megújítjuk vagy éppenséggel át is vesszük a túlsó partra, a digitális korszakba.

Menne

Következtetések

Mennél nagyobb szerepet tudunk vállalni ezekben a folyamatokban, mennél jobban megértjük, hogy tudjuk ezt elősegíteni, s mennél jobban előrébb járunk másoknál a megvalósításban és eszközkínálatban, annál jobban számíthatnak ránk.

S ez AZ, ami megalapozhatja a könyvtár hosszabb távú jövőjét.

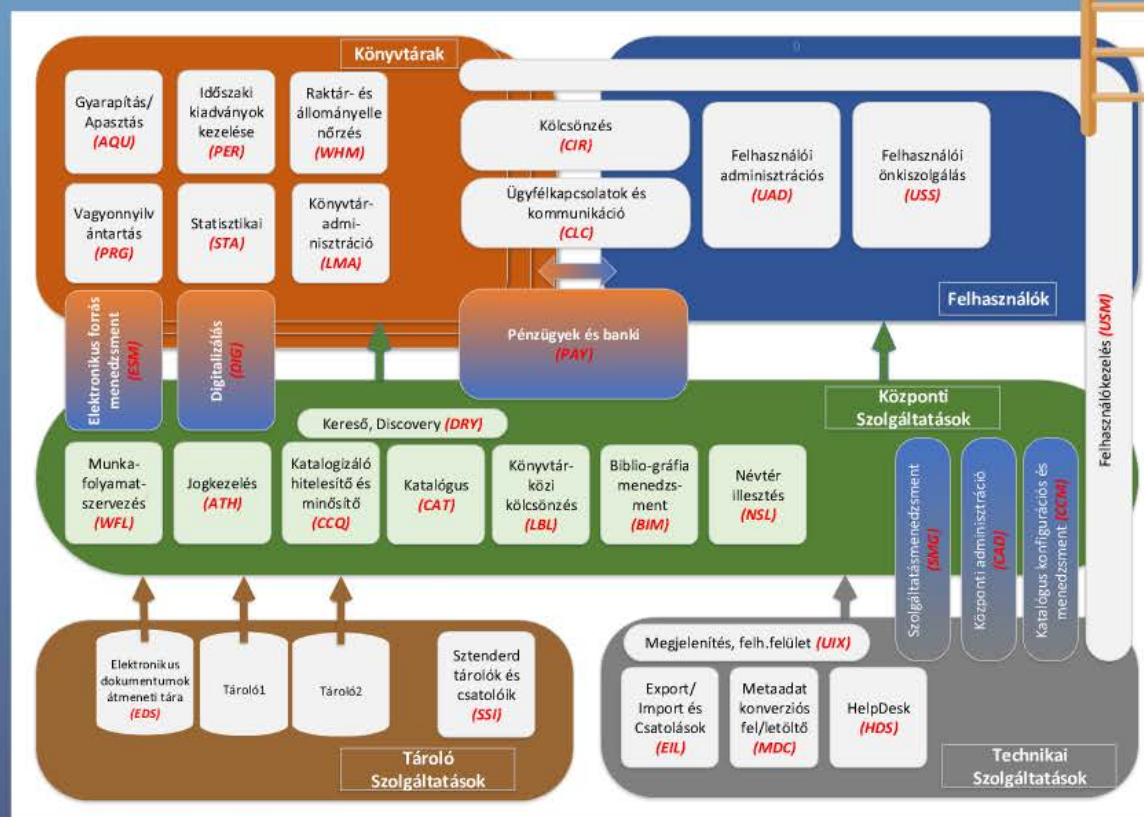
A **hibrid (átmeneti) időszak** nehéz és nehéz is lesz, mert minden újat a régivel **EGYÜTT** kell csinálni. Közben **az új nem lesz, hanem keletkezik és változik (entropikus kor*)**, de nyilván a belső kiegyenlítetttsége és rendezettsége folyton nő (**evolúciós kor**).

Az alapkérdés:

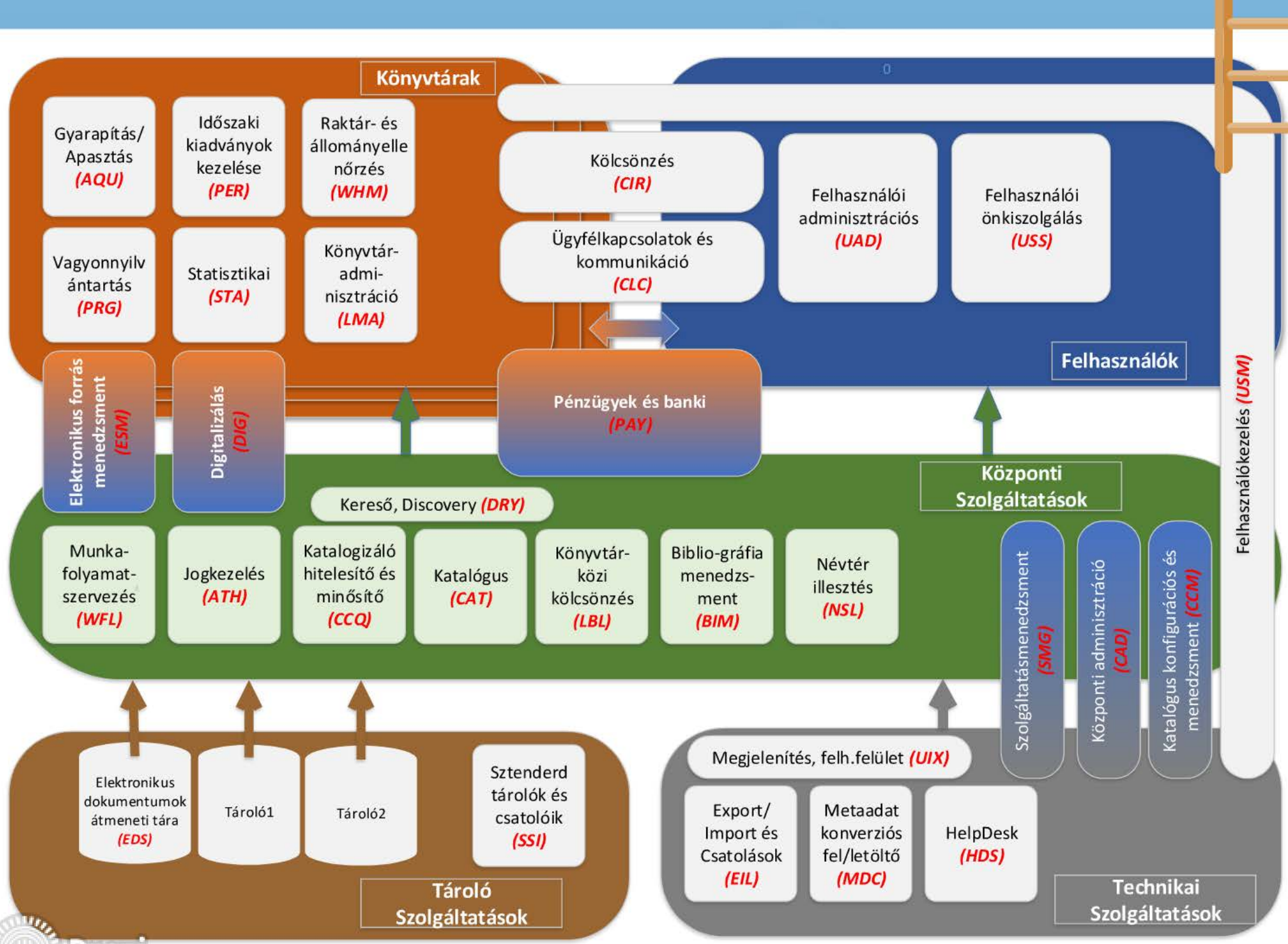
- szerepünk az entrópia felszámolásában, úgy, hogy az összes régit, ami nem kell, kivezetjük vagy fenntartjuk;
- megütiük vagy éppenséggel át is vesszük a túlsó

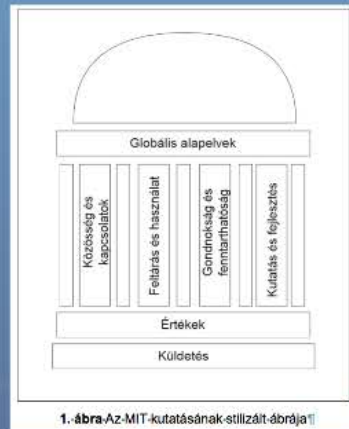
OKaPi

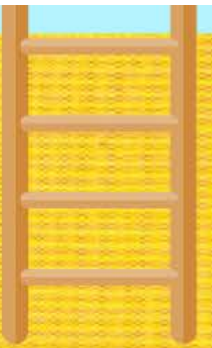

MIT Future Library

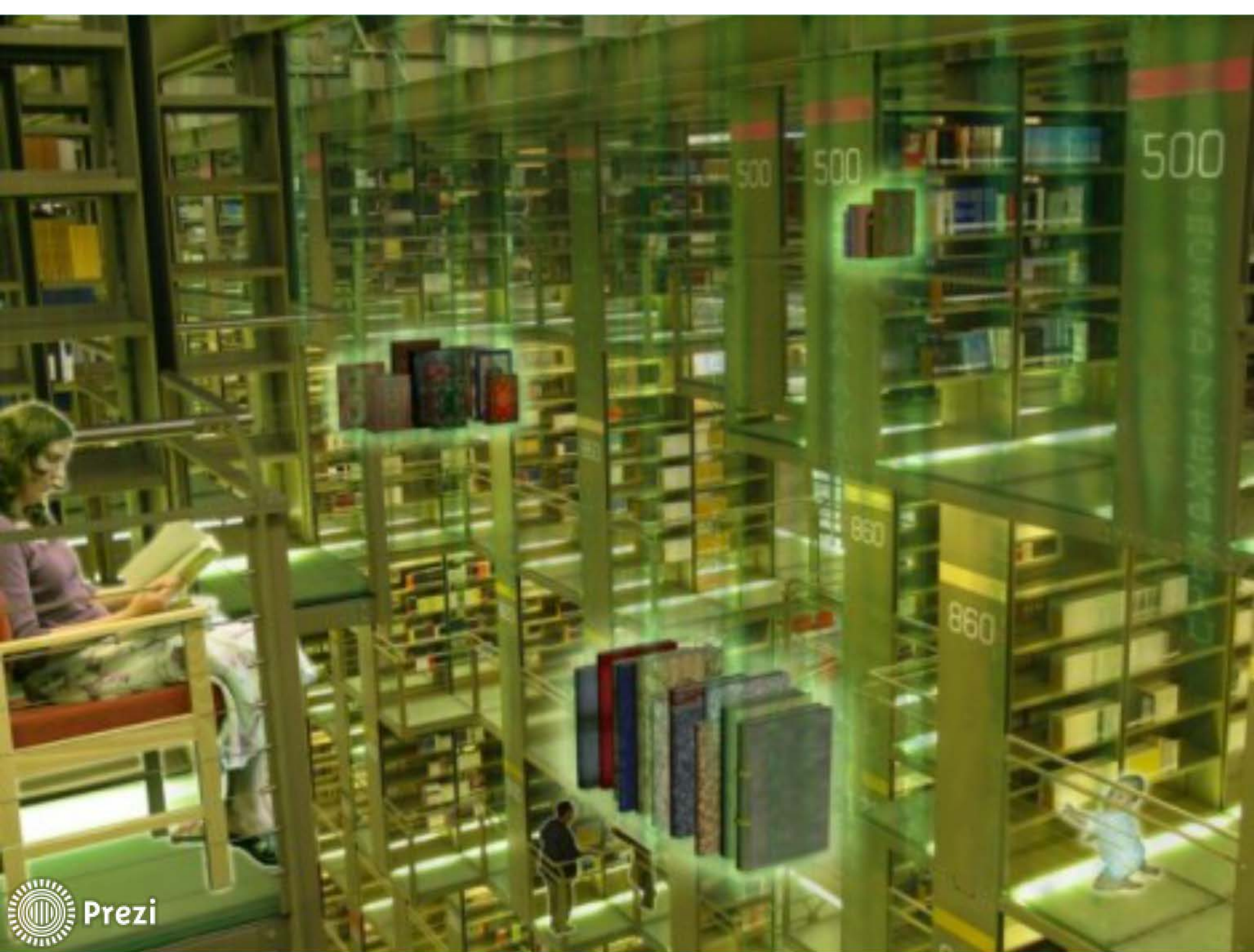

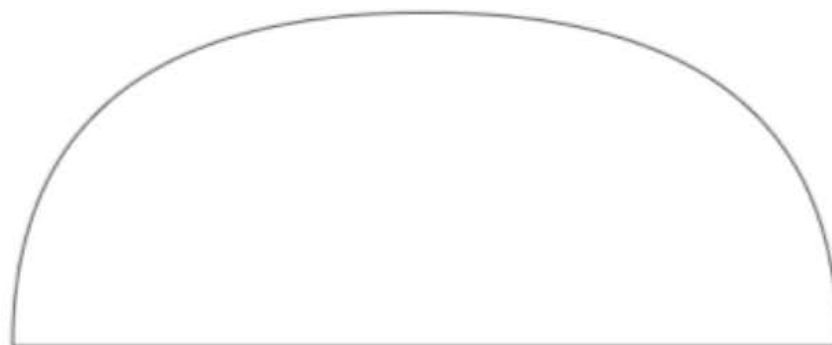
(TMT * 2017/2)
A könyvtárak jövőjéről

**Nagy Gyula,
Molnár Sándor
Kokas Károly**

Globális alapelvek

Közösség és
kapcsolatok

Feltárás és használat

Gondnokság és
fenntarthatóság

Kutatás és fejlesztés

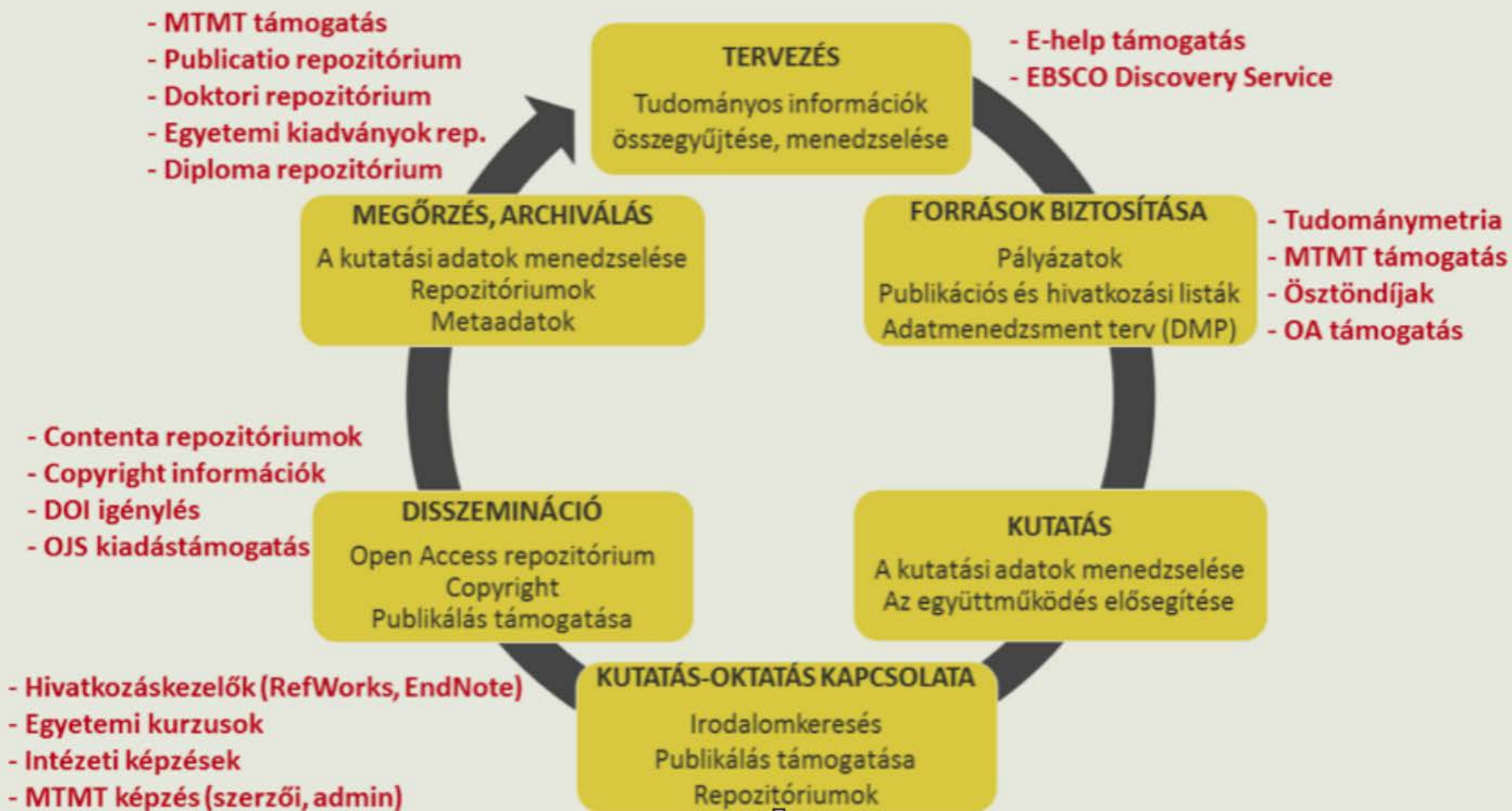
Értékek

Küldetés

1. ábra Az MIT kutatásának stilizált ábrája

A kutatási ciklus egyes fázisainak könyvtári támogatása

2. ábra A kutatási ciklus egyes fázisainak (a kutató végzi, sárga színnel) ábrázolása az SZTE Klebelsberg Könyvtár gyakorlata alapján (a könyvtár támogató tevékenysége, piros színnel)²⁸ ¶

A hibrid (átmeneti) korszak nehéz és nehéz is lesz, mert minden újat a régivel EGYÜTT kell csinálni. Közben az új nem kész, hanem keletkezik és változik (entrópikus kor*), de nyilván a belső kiegyenlítettsége és rendezettsége folyton nő (evolúciós kor).

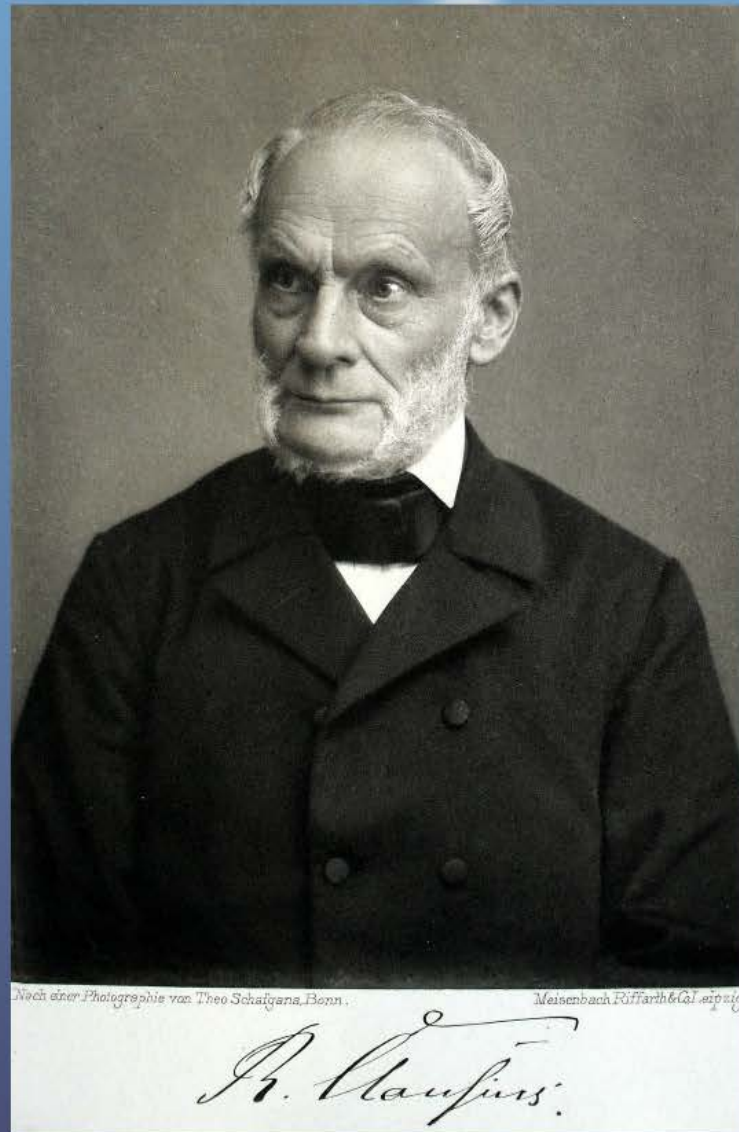
Az alapkérdés:

- szerepünk az entrópia felszámolásában, úgy, hogy az összes régit, ami nem kell, kivezetjük vagy fenntartjuk;
- megújítjuk vagy éppenséggel át is vesszük a túlsó partra, a digitális korszakba.

Clausius értelmezésében

A hibrid (átmeneti) korszak nehéz és nehéz is lesz, mert minden újat a régivel EGYÜTT kell csinálni. Közben az új nem kész, hanem keletkezik és változik (entrópikus kor*), de nyilván a belső kiegyenlítetttsége és rendezettsége folyton nő (evolúciós kor).

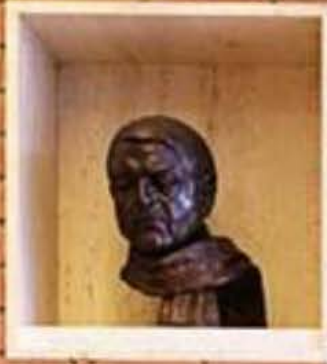
Az alapkérdés:

- szerepünk az entrópia felszámolásában, úgy, hogy az összes régit, ami nem kell, kivezetjük vagy fenntartjuk;
- megújítjuk vagy éppenséggel át is vesszük a túlsó partra, a digitális korszakba.

Ha nem így teszünk...

Köszönöm
a figyelmet!

A stylized graphic of an eye. The eye is composed of several overlapping shapes: a light blue outer shape, a darker blue inner shape, and a black central circle. The text "Legyenek résen ..." is written in white serif font across the black circle.

Legyenek résen ...

Legyenek résen ...